

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ Ареш'єва О.В.
(підпис) (ПІБ)
« _____ » _____ 20__ р.

**ЕКЗАМЕНАЦІЙНА РОБОТА
з дисципліни «Економічне управління підприємством»**

Варіант 1

1. Оберіть правильну відповідь:

1. Аналіз системи “витрати – випуск – прибуток” дозволяє:
  - а) оцінити вплив величини і структури витрат, обсягу виробництва продукції на прибуток;
  - б) аналізувати залежність прибутку від рівня цін і структури виробництва;
  - в) обґрунтовувати маркетингову стратегію підприємства;
  - г) усі попередні відповіді правильні.
2. Підприємство обере ту величину обсягу виробництва, коли різниця між виручкою (доходом) від продажу продукції і загальними (сукупними) витратами буде:
  - а) оптимальною;
  - б) мінімальною;
  - в) максимальною;
  - г) різниці не буде.
3. Маржинальний прибуток - це:
  - а) виручка (дохід) від продажу продукції;
  - б) різниця між виручкою і змінними витратами;
  - в) різниця між виручкою і постійними витратами;
  - г) різниця між виручкою і загальними (сукупними) витратами.
4. Коефіцієнт маржинального прибутку обчислюється як відношення останнього до:
  - а) загальних (сукупних) витрат;
  - б) змінних витрат;
  - в) виручки від продажу продукції (доходу);
  - г) постійних витрат.
5. Точка беззбитковості показує:
  - а) який обсяг виручки забезпечить покриття всіх змінних витрат підприємства;
  - б) при якому обсязі виробництва величина виручки буде дорівнювати постійним витратам;
  - в) при якому обсязі виробництва величина виручки буде дорівнювати сумі постійних і змінних витрат;
  - г) який розмір виручки забезпечить отримання необхідного цільового прибутку за діючої системи оподаткування.
6. Зміну прибутку підприємства при зміні обсягу виробництва дозволяє оцінити:
  - а) операційний ліверидж;
  - б) обсяг беззбиткового виробництва;
  - в) коефіцієнт безпеки операційної діяльності;
  - г) коефіцієнт маржинального прибутку.

7. Економічні збитки і матеріальні втрати мають відшкодуватися:
- а) основними підрозділами підприємства;
  - б) усіма підрозділами (основними, допоміжними, обслуговуючими, управлінськими);
  - в) службою заводоуправління;
  - г) державою.
8. Збитки у підрозділах підприємства з вини відділів і служб заводоуправління підприємство відшкодовує за рахунок:
- а) фонду споживання підприємства;
  - б) фонду накопичення підприємства;
  - в) резервного фонду;
  - г) не відшкодовує взагалі.
9. До основних наслідків порушення договірних зобов'язань належать:
- а) простої і форсування виробництва;
  - б) зміна асортименту продукції і зниження її якості;
  - в) зменшення обсягу виробництва продукції;
  - г) усі попередні відповіді правильні.
10. Матеріальна відповідальність підприємств і їх підрозділи за виконання своїх договірних зобов'язань здійснюється у формі:
- а) поставки продукції (надання послуг);
  - б) штрафних санкцій;
  - в) відшкодування збитків;
  - г) правильні відповіді б і в.

2. Вирішіть задачу:

У таблиці наведено планові й фактичні виробничі витрати підрозділу за місяць. План виробництва продукції підрозділ виконав на 105 %. Перевиконання плану виробництва було доцільне.

Необхідно:

- 1) перерахувати планові витрати на фактичний обсяг виробництва;
- 2) визначити результат діяльності підрозділу за показником витрат (економія, перевитрати).

Вказівка. Всі прямі витрати слід уважати змінними пропорційними.

Таблиця

Витрати підрозділу за місяць, тис. грн.

Стаття втрат	План	Фактично
Основні матеріали	65,0	68,0
Основна зарплата виробничих робітників	24,0	26,2
Додаткова зарплата виробничих робітників	2,8	3,0
Відрахування на соціальні заходи	8,58	9,34
Загальновиробничі витрати, у тому числі:	58,0	59,3
- змінні	36,0	37,3
- постійні	22,0	22,0
Разом	158,38	165,84

Розробник _____ к.е.н., доцент Сімкова Т.О.

(науковий ступінь, вченезвання, П.І.Б. викладача)

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ Ареф'єва О.В.
(підпис) (ПІБ)
« _____ » _____ 20__р.

**ЕКЗАМЕНАЦІЙНА РОБОТА
з дисципліни «Економічне управління підприємством»**

Варіант №2

1. Оберіть правильну відповідь:

1. Матеріальна відповідальність підприємств та їхніх підрозділів за виконання своїх договірних зобов'язань перед контрагентами здійснюється у формі:
  - а) штрафних санкцій;
  - б) відшкодування збитків;
  - в) усі попередні відповіді правильні;
  - г) матеріальна відповідальність не передбачена діючим законодавством.
2. Захист економічних інтересів потерпілої сторони здійснюється через:
  - а) відносну економічну самостійність підрозділів підприємства;
  - б) правовий механізм матеріальної відповідальності;
  - в) механізм матеріального стимулювання;
  - г) контроль і оцінку діяльності.
3. Закон України «Про захист прав споживачів» передбачає матеріальну відповідальність за виготовлення і продаж неякісних товарів у формі:
  - а) обміну;
  - б) повернення грошей;
  - в) компенсації витрат;
  - г) усі попередні відповіді правильні.
4. Попередньо встановлені виплати за певні порушення представляють собою:
  - а) штрафні санкції;
  - б) відшкодування збитків;
  - в) втрачену вигоду;
  - г) компенсацію економічних втрат.
5. Вкажіть, що належить до збитків:
  - а) додаткові витрати потерпілої сторони;
  - б) втрата від пошкодження майна;
  - в) недержаний прибуток;
  - г) усі попередні відповіді правильні.
6. Інвентаризація матеріальних і фінансових активів підприємства є формою:
  - а) поточного контролю;
  - б) періодичного контролю;
  - в) разового контролю;
  - г) усіх перелічених вище форм контролю.
7. Основними оцінними показниками діяльності підрозділів-центрів витрат є:
  - а) прибуток;
  - б) обсяг виробництва і прибуток;

- в) виконання зобов'язань з виготовлення продукції в натуральному виразі (надання послуг) та витрати;
г) приріст обсягу виробництва і витрати.
8. Виробництво продукції підрозділів контролюється й оцінюється за показниками:
- а) загального обсягу та якості продукції;
  - б) виконання плану виробництва з номенклатури;
  - в) комплектності та ритмічність виробництва;
  - г) усі попередні відповіді правильні.
9. Основними причинами неритмічної роботи підрозділу є:
- а) «вузькі» місця;
  - б) некомплектність поставки;
  - в) неякісне планування;
  - г) позапланові втрати.
10. Абсолютним показником витрат є:
- а) собівартість одиниці продукції;
  - б) кошторис;
  - в) витрати на 1 грн. обсягу продукції;
  - г) витрати на 1 нормо-годину обсягу продукції.

2. Вирішіть задачу:

Внаслідок невиконання договору поставки матеріалів контрагентом підприємство знизило випуск виробу А на 50 штук, виробу Б - на 65 штук. Ціни цих виробів і планові змінні витрати на їх виготовлення такі: $C_A = 450$ грн., $C_B = 405$ грн., $C_{з.оА} = 285$ грн., $C_{з.оБ} = 220$ грн. Нестача матеріалів спричинила простої, за які сплачено робітникам 2100 грн. Додаткова зарплата становить 15 %, відрахування на соціальні заходи - 42 %. За непоставку замовнику виробів А і Б у повному обсязі згідно з договором підприємство заплатило штраф у сумі 6 тис. грн.

Необхідно:

- 1) обчислити втрачений підприємством прибуток унаслідок зменшення обсягу виробництва і продажу продукції;
- 2) обчислити загальний розмір збитків від невиконання договірних зобов'язань для оформлення претензії постачальнику.

Розробник _____ к.е.н., доцент Сімкова Т.О.

(науковий ступінь, вченезвання, П.І.Б. викладача)

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ Ареш'єва О.В.
(підпис) (ПІБ)
« _____ » _____ 20__р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНА РОБОТА
з дисципліни «Економічне управління підприємством»

Варіант №3

1. Оберіть правильну відповідь:

1. Перевірка відповідності фактичних характеристик установленим вимогам (обмеженням) представляє собою:
  - а) діагностику;
  - б) оцінку;
  - в) контроль;
  - г) аналіз.
2. На підприємстві контролю підлягають:
  - а) матеріальні й грошові потоки;
  - б) виробничі процеси і діяльність людей;
  - в) витрати ресурсів і результати;
  - г) усі попередні відповіді правильні.
3. Процес контролю передбачає:
  - а) аналіз інформації;
  - б) виявлення відхилень фактичних показників від установлених;
  - в) з'ясування причин відхилень фактичних показників від установлених;
  - г) усі попередні відповіді правильні.
4. На підприємствах використовують наступний вид контролю:
  - а) технічний контроль;
  - б) контроль трудової дисципліни;
  - в) контроль результатів виробництва і витрачених ресурсів;
  - г) усі попередні відповіді правильні.
5. Контроль матеріалів і продукції на всіх стадіях її обробки, а також технологічних процесів має назву:
  - а) технічний контроль;
  - б) контроль трудової дисципліни;
  - в) контроль витрат;
  - г) контроль результатів.
6. Контроль дотримання організаційного регламенту та якості виконання своїх функцій працівниками має назву:
  - а) технічний контроль;
  - б) контроль трудової дисципліни;
  - в) контроль витрат;
  - г) контроль результатів.
7. Залежно від частоти контрольних операцій виділяють наступні форми контролю:
  - а) зовнішній і внутрішній;
  - б) технічний, трудової дисципліни, витрат і результатів;

- в) поточний, періодичний і разовий;
  - г) візуальний і інструментальний.
8. Оперативний облік у системі диспетчерського регулювання виробництва є основним інструментом:
- а) поточного контролю;
  - б) періодичного контролю;
  - в) разового контролю;
  - г) усіх перелічених вище форм контролю.
9. Усталена регулярна звітність підрозділів підприємства є основною формою:
- а) поточного контролю;
  - б) періодичного контролю;
  - в) разового контролю;
  - г) усіх перелічених вище форм контролю.
10. На розмір фонду заробітної плати безпосередньо впливає:
- а) рівень заробітної плати працівників на підприємствах-конкурентах;
  - б) кількість працівників на підприємстві;
  - в) рівень мінімальної зарплати, що встановлений державою;
  - г) діяльність профспілки.

2. Вирішіть задачу:

Проектна потужність цеху, що введений у дію чотири роки тому, складає 36000 тонн. Нормативний строк освоєння потужності – три роки. Цех випускає однорідну продукцію. Вихідна інформація про діяльність цеху представлена в таблиці 1.

Необхідно: провести оцінку виконання цехом планового завдання з обсягу виробництва.

Таблиця 1

Вихідна інформація про діяльність цеху

Показники	Фактично за попередній рік	Звітний рік		У % до попереднього року	
		План	Фактично	План	фактично
Випуск продукції:					
- тонн	2400	26880	28800	112	120
- тис. грн.	240	268,8	288	112	120

Розробник _____ к.е.н., доцент Сімкова Т.О.

(науковий ступінь, вченезвання, П.І.Б. викладача)

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ Ареш'єва О.В.
(підпис) (ПІБ)
« _____ » _____ 20__р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНА РОБОТА

з дисципліни «Економічне управління підприємством»

Варіант №4

1. Оберіть правильну відповідь:

1. Вкажіть, яка з концепцій (теорій) підприємства є базовою і загально визнаною у світовій економічній науці:

а) підприємство як цілісний об'єкт, який залучає вихідні ресурси у виробництво та перетворює їх у продукцію (неокласична теорія);

б) підприємство як організація, що створена людьми для ефективнішого використання обмежених ресурсів (інституціональна теорія);

в) підприємство як один із об'єктів системи, яку можна порівняти з біологічною популяцією (еволюційна теорія);

г) підприємство як сфера реалізації підприємницької ініціативи та наявних у підприємця або доступних для залучення ресурсів (підприємницька модель).

2. Вкажіть, які з ознак характеризують сучасне підприємство як складну відкриту виробничо-господарську і соціальну систему:

а) складається із взаємозалежних частин (виробництв, цехів, дільниць, служб тощо), діяльність яких впливає на кінцевий результат виробництва;

б) взаємодіє із зовнішнім середовищем і має властивості, що притаманні складним відкритим цілеспрямованим системам;

в) здійснює діяльність, спрямовану на задоволення потреб суспільства;

г) усі попередні відповіді правильні.

3. У виробничо-технічному плані підприємство - це:

а) техніко-технологічний комплекс, система робочих машин і механізмів, дібраних пропорційно до кількості й потужності та згідно з видами продукції (робіт, послуг), що випускаються;

б) первинна ланка промисловості, виробнича одиниця економіки країни з певною внутрішньою структурою, зовнішнім оточенням, закономірностями функціонування та розвитку;

в) виокремлена ланка промисловості, що визначається певною господарською, фінансовою, економічною самостійністю;

г) складна динамічна система, яка характеризується великим обсягом, інтенсивністю та різноспрямованістю інформаційних зв'язків між підсистемами й елементами, а також зовнішнім оточенням.

4. До змінних належать витрати, величина яких:

а) змінюється на одиницю продукції внаслідок НТП;

б) залежить від продуктивності праці;

в) нестабільна у часі;

г) залежить від обсягу виробництва.

5. До постійних належать витрати, величина яких:

- а) однакова для різних видів продукції;
  - б) не залежить від обсягу продукції в межах даної виробничої потужності;
  - в) постійна на одиницю продукції;
  - г) має незмінні норми на тривалий час.
6. Кошторис підрозділу складають на основі:
- а) виробничої програми підрозділу;
  - б) нормативної бази;
  - в) цін і тарифів на ресурси;
  - г) всього переліченого вище.
7. До функцій кошторисів підрозділів не належить:
- а) стимулююча;
  - б) розподільча;
  - в) організуюча;
  - г) контролююча.
8. Загальновиробничі витрати - це витрати на:
- а) основні матеріали;
  - б) основні матеріали і оплату праці виробничих робітників;
  - в) утримання, експлуатацію устаткування, організацію й управління виробництвом;
  - г) виробництво і збут продукції.
9. Калькулювання - це обчислення собівартості продукції:
- а) валової;
  - б) товарної;
  - в) реалізованої;
  - г) окремих її видів.
10. До шляхів зниження собівартості продукції не слід відносити:
- а) підвищення якості продукції;
  - б) збільшення обсягу реалізації,
  - в) скорочення і ліквідація браку;
  - г) зростання продуктивності праці.

2. Вирішіть задачу:

Спеціалізоване виробниче підприємство виготовляє один вид продукції А (однопродуктове виробництво). За місяць виготовлено 3000 виробів, з них продано 2830, решта, тобто 170 шт., залишилась на складі готової продукції. Запасів готової продукції на складі на початок місяця не було. Ціна продажу одного виробу 380 грн., виробнича собівартість - 275 грн. Адміністративні витрати й витрати на збут за місяць відповідно становлять 42 і 57 тис. грн.

Необхідно:

- 1) обчислити валовий і операційний прибуток підприємства за місяць при калькулюванні за виробничими витратами;
- 2) визначити операційний прибуток у тому разі, коли на собівартість товарної продукції відносяться всі витрати, окрім витрат на збут;
- 3) якщо операційний прибуток у цих випадках різний, з'ясувати причини відхилення;
- 4) обчислити рентабельність продукції (обороту) за місяць.

Розробник _____ к.е.н., доцент Сімкова Т.О.

(науковий ступінь, вченезвання, П.І.Б. викладача)

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ Ареш'єва О.В.
(підпис) (ПІБ)

« _____ » _____ 20__ р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНА РОБОТА
з дисципліни «Економічне управління підприємством»

Варіант №5

1. Оберіть правильну відповідь:

1. Організаційно підприємство становить:

- а) техніко-технологічний комплекс, систему робочих машин і механізмів, дібраних пропорційно до кількості й потужності та згідно з видами продукції (робіт, послуг), що випускаються;
- б) первинну ланку промисловості, виробничу одиницю економіки країни з певною внутрішньою структурою, зовнішнім оточенням, закономірностями функціонування та розвитку;
- в) виокремлену ланку промисловості, що визначається певною господарською, фінансовою, економічною самостійністю;
- г) складну динамічну систему, яка характеризується великим обсягом, інтенсивністю та різноспрямованістю інформаційних зв'язків між підсистемами й елементами, а також зовнішнім оточенням.

2. В економічному аспекті підприємство становить:

- а) техніко-технологічний комплекс, систему робочих машин і механізмів, дібраних пропорційно до кількості й потужності згідно з видами продукції (робіт, послуг), що випускаються;
- б) первинну ланку промисловості, виробничу одиницю економіки країни з певною внутрішньою структурою, зовнішнім оточенням, закономірностями функціонування та розвитку;
- в) виокремлену ланку промисловості, що визначається певною господарською, фінансовою, економічною самостійністю;
- г) складну динамічну систему, яка характеризується великим обсягом, інтенсивністю та різноспрямованістю інформаційних зв'язків між підсистемами й елементами, а також зовнішнім оточенням.

3. В інформаційному аспекті підприємство становить:

- а) техніко-технологічний комплекс, систему робочих машин і механізмів, дібраних пропорційно до кількості та потужності згідно з видами продукції (робіт, послуг), що випускаються;
- б) первинну ланку промисловості, виробничу одиницю економіки країни з певною внутрішньою структурою, зовнішнім оточенням, закономірностями функціонування та розвитку;
- в) складну динамічну систему, яка характеризується великим обсягом, інтенсивністю та різноспрямованістю інформаційних зв'язків між підсистемами й елементами, а також зовнішнім оточенням;
- г) виробничо-екологічну систему, яка взаємодіє із зовнішнім середовищем у процесі матеріально-енергетичного обміну.

4. Стійкий стан підприємства характеризується:

- а) ритмічним випуском високоякісної продукції та існуванням стійкого попиту на неї;
- б) рівномірним процесом виробництва та належним матеріально-технічним і кадровим забезпеченням;
- в) нормальним психологічним кліматом у колективі;
- г) усі попередні відповіді правильні.

5. Гнучкість виробничої системи забезпечується завдяки:

- а) збереженню стабільної базової форми організаційної структури, основу якої становлять невеликі самостійні в господарському розумінні вузькоспеціалізовані підрозділи;
- б) створенню характерних для малих підрозділів якостей, а саме: інноваційності, керованості, наявності підприємницьких рис;
- в) збільшенню кількості підрозділів усередині підприємства з одночасним зменшенням їх розмірів;

г) усі попередні відповіді правильні.

6. Виробнича структура підприємства являє собою:

а) склад, кількість співвідношення і розміри внутрішніх підрозділів, форми їх побудови і взаємозв'язку;

б) кількість суб'єктів-засновників та взаємовідносини між ними;

в) частку капіталу кожного засновника в статутному фонді;

г) організаційно-правову форму існування підприємства.

7. Вкажіть, які з чинників не впливають на виробничу структуру підприємства:

а) масштаб виробництва;

б) складність конструкції виробу;

в) рівень фахової підготовки працівників;

г) характер технологічного процесу.

8. Загальна структура підприємства не включає:

а) виробничі підрозділи;

б) підрозділи збуту продукції;

в) підрозділи апарату управління;

г) заклади соціально-культурного призначення.

9. Вкажіть, яка з вимог не притаманна сучасній системі управління підприємством та його підрозділами:

а) простота;

б) гнучкість;

в) наявність ієрархічного ланцюга;

г) невелике число рівнів управління.

10. Загальна структура підприємства включає:

а) основні, допоміжні та обслуговуючі цехи;

б) виробничу структуру та організації, що займаються обслуговуванням працівників підприємства;

в) підсобні цехи та господарства;

г) апарат управління підприємством.

2. Вирішіть задачу:

У цеху встановлено 30 верстатів. Норма часу на обробку виробу - 0,25 нормо-год/шт. Режим роботи цеху двозмінний, тривалість зміни - 8,2 год. Для розрахунку слід прийняти номінальний фонд робочого часу 252 дні/рік, а регламентовані простой обладнання у ремонті - 3 %.

Необхідно:

1) визначити виробничу потужність цеху;

2) обчислити виробничу програму цеху, якщо коефіцієнт використання виробничої потужності 0,93.

Розробник _____ к.е.н., доцент Сімкова Т.О.

(науковий ступінь, вченезвання, П.І.Б. викладача)

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ Ареш'єва О.В.
(підпис) (ПІБ)
« _____ » _____ 20__р.

**ЕКЗАМЕНАЦІЙНА РОБОТА
з дисципліни «Економічне управління підприємством»**

Варіант №6

1. Оберіть правильну відповідь:

1. Стійкість виробничої системи забезпечується завдяки:
  - а) створенню характерних для малих підрозділів якостей, а саме: інноваційності, керованості, наявності підприємницьких рис;
  - б) збереженню стабільної базової форми організаційної структури, основу якої становлять невеликі самостійні в господарському розумінні вузькоспеціалізовані підрозділи;
  - в) збільшенню кількості підрозділів усередині підприємства з одночасним зменшенням їх розмірів;
  - г) усі попередні відповіді правильні.
2. Адаптивність виробничої системи забезпечується завдяки:
  - а) збереженню стабільної базової форми організаційної структури, основу якої становлять невеликі самостійні в господарському розумінні вузькоспеціалізовані підрозділи;
  - б) збільшенню кількості підрозділів усередині підприємства з одночасним зменшенням їх розмірів;
  - в) створенню характерних для малих підрозділів якостей, а саме: інноваційності, керованості, наявності підприємницьких рис;
  - г) усі попередні відповіді правильні.
3. Вкажіть, за рахунок яких властивостей підрозділів, досягається адаптивність виробничої системи до змін зовнішнього середовища:
  - а) інноваційність;
  - б) керованість;
  - в) наявність підприємницьких рис;
  - г) усі попередні відповіді правильні.
4. Адаптація підприємства як системи може виявлятися через:
  - а) саморегулювання;
  - б) самоорганізацію;
  - в) самонавчання і самовдосконалення;
  - г) усі попередні відповіді правильні.
5. У процесі саморегулювання підприємство як система:
  - а) здатне змінювати програму реагування;
  - б) змінює не лише програму реагування, а й свою внутрішню структуру;
  - в) реагує на зміни середовища жорстко встановленими спеціальною програмою заходами та діями;
  - г) може перебудувати свою структуру не лише в межах заданого набору елементів, а й розширенням цього набору.

6. У процесі самонавчання підприємство як система:
- а) змінює не лише програму реагування, а й свою внутрішню структуру;
  - б) здатне змінювати програми реагування;
  - в) реагує на зміни середовища жорстко встановленими спеціальною програмою заходами та діями;
  - г) може перебудувати свою структуру не лише в межах заданого набору елементів, а й розширенням цього набору.
7. У процесі самоорганізації підприємство як система:
- а) здатне змінювати програму реагування;
  - б) реагує на змін середовища жорстко встановленими спеціальною програмою заходами та діями;
  - в) може перебудувати свою структуру не лише в межах заданого набору елементів, а й розширенням цього набору;
  - г) змінює не лише програму реагування, а й свою внутрішню структуру.
8. У процесі самовдосконалення підприємство як система:
- а) може перебудувати свою структуру не лише в межах заданого набору елементів, а й розширенням цього набору;
  - б) здатне змінювати програму реагування;
  - в) змінює не лише програму реагування, а й свою внутрішню структуру;
  - г) реагує на зміни середовища жорстко встановленими спеціальною програмою заходами та діями.
9. Центр прибутку - це:
- а) підрозділи внутрішньовиробничої кооперації, які виробляють проміжну продукцію та вироби для внутрішнього споживання;
  - б) основна, первинна ланка підприємства, для якої розробляється ділова стратегія;
  - в) виробниче відділення, яке с самостійною господарською одиницею ти бере на себе всю відповідальність за результати своєї діяльності;
  - г) усі попередні відповіді правильні.
10. До найбільш вагомих функцій внутрішньої планово-розрахункової ціни не слід відносити:
- а) контрольну;
  - б) вимірюючу;
  - в) стимулюючу;
  - г) всі перелічені вище функції рівнозначно виконуються внутрішньою ціною.

2. Вирішіть задачу:

Користуючись наведеними вихідними показниками звітного і наступного року, необхідно: установити можливий відсоток зниження річного випуску виробу А за рахунок збільшення обсягу виробництва.

Вихідна інформація звітного і наступного року:

- випуск виробу А за рік, шт. - 50000;
- збільшення обсягу виробництва в наступному році, % - 20;
- умовно-постійні витрати на річний випуск виробу А у звітному році, грн. - 35000;
- збільшення умовно-постійних витрат у наступному році, % - 4;
- валові витрати на виробництво (собівартість) одиниці продукції у звітному році, грн. – 6,6.

Розробник _____ к.е.н., доцент Сімкова Т.О.

(науковий ступінь, вченезвання, П.І.Б. викладача)

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ Ареш'єва О.В.
(підпис) (ПІБ)

« _____ » _____ 20__ р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНА РОБОТА

з дисципліни «Економічне управління підприємством»

Варіант №7

1. Оберіть правильну відповідь:

1. Особливістю внутрішніх планів є
  - а) орієнтація на вирішення тактичних завдань у межах короткострокового періоду;
  - б) розробка і реалізація на рівні підприємства;
  - в) вони є перспективними планами;
  - г) усі попередні відповіді правильні.
2. Планування, що стосується виготовлення продукції й передбачає календарну ув'язку виробничих процесів з урахуванням послідовності та тривалості виробництва, називається:
  - а) техніко-економічним;
  - б) оперативно-календарним;
  - в) ієрархічним;
  - г) комплексним.
3. Синхронне (симультаційне) планування передбачає:
  - а) першочергову розробку планів основних підрозділів;
  - б) першочергову оптимізацію виробничої програми;
  - в) одночасну розробку всіх розділів плану та його оптимізацію в цілому;
  - г) мінімізацію планових витрат.
4. Метод планування, за якого оптимізується окремий основний розділ плану, а інші розділи адаптуються до нього, називається:
  - а) синхронним;
  - б) послідовним;
  - в) факторним;
  - г) нормативним.
5. Аспектами координації розробки планів є:
  - а) часова;
  - б) функціональна;
  - в) ієрархічна;
  - г) усі попередні відповіді правильні.
6. Охоплення плануванням ряду підрозділів у межах комплексного плану підприємства є змістом:
  - а) планування в часі;
  - б) функціонального планування;
  - в) ієрархічного планування;
  - г) всіх аспектів координації розробки внутрішніх планів.
7. Вкажіть, який з методів не використовується у внутрішньому плануванні на підприємстві:

- а) нормативний;
- б) соціальний;
- в) факторний;
- г) балансовий.

8. Залежно від узгодженості ресурсів і потреб підрозділів підприємства розрізняють наступні методи планування:

- а) факторний і нормативний;
- б) послідовний і синхронний;
- в) балансовий і матричний;
- г) порівняльний і оптимізаційний.

9. Залежно від порядку розробки плану розрізняють наступні методи планування:

- а) факторний і нормативний;
- б) послідовний і синхронний;
- в) балансовий і матричний;
- г) порівняльний і оптимізаційний.

10. Сукупність норм і нормативів підприємства створюють:

- а) нормовані ресурси;
- б) нормативні режими;
- в) нормативні показники;
- г) нормативну базу.

2. Вирішіть задачу:

Планом заводу передбачено виготовити за квартал 500 машин. Заготівельний і механічний цехи для складального цеху виготовляють корпус редуктора машини. На одну машину потрібний один корпус редуктора. Крім цього, механічному цеху слід поставити 10 корпусів у свій сервісний центр, а для заготівельного цеху є замовлення іншого заводу на 50 заготовок корпусів. Машина випускається постійно, тому незавершене виробництво періодично коригується і підтримується на нормативному рівні.

Необхідно: скласти плани виробництва (запуску і випуску) корпусу редуктора для цехів підприємства за умови, що:

- фактична величина машин у незавершеному виробництві в складальному цеху становить 15 шт., а нормативна - 20 шт.;
- у незавершеному виробництві механічного цеху корпусів редуктора є на 8 штук більше за норматив;
- незавершене виробництво у заготівельному цеху підтримується на нормативному рівні.

Розробник _____ к.е.н., доцент Сімкова Т.О.

(науковий ступінь, вченезвання, П.І.Б. викладача)

**НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ Ареш'єва О.В.
(підпис) (ПІБ)
« _____ » _____ 20__р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНА РОБОТА

з дисципліни «Економічне управління підприємством»

Варіант №8

1. Оберіть правильну відповідь:

1. Визначте, які з перелічених нижче норм і нормативів не є стабільними:
  - а) ставка податку на прибуток;
  - б) норми амортизації;
  - в) норми затрат матеріалів на виготовлення основної продукції;
  - г) ставка обов'язкових відрахувань на соціальні заходи.
2. Визначте, які з перелічених нижче норм і нормативів є зведеними:
  - а) норма затрат листової сталі;
  - б) норма затрат матеріалу певного профілю, розміру та марки;
  - в) норма затрат праці робітників певної професії та кваліфікації;
  - г) норма затрат часу на виготовлення певного виду продукції на конкретному обладнанні.
3. Найбільш обґрунтованим методом визначення норм затрат ресурсів на підприємстві є метод:
  - а) досвідно-статистичний;
  - б) на основі поточних фактичних затрат на робочих місцях;
  - в) дослідно-аналітичний;
  - г) розрахунково-аналітичний.
4. Виробнича програма підрозділів основного виробництва - це:
  - а) план ресурсного забезпечення виробництва;
  - б) план діяльності;
  - в) сукупність продукції певної номенклатури і асортименту, яка має бути виготовлена у плановому періоді в заданих обсягах;
  - г) послідовність запуску продукції у виробництво у плановому періоді.
5. Виробнича програма підрозділу основного виробництва відображає:
  - а) обсяг випуску продукції за номенклатурою й асортиментом;
  - б) собівартість продукції;
  - в) ритмічність виробництва;
  - г) рентабельність виробництва.
6. Порядок розробки виробничої програми підрозділів підприємства залежить від:
  - а) призначення їх продукції;
  - б) економічного статусу підрозділу та технологічного зв'язку між підрозділами;
  - в) ступеня завершеності циклу виготовлення продукції та її подальшого спрямування;
  - г) усі попередні відповіді правильні.
7. Для технологічно взаємопов'язаних внутрішньокоопераційних підрозділів виробнича програма розробляється:
  - а) з орієнтацією на максимальний обсяг виробництва;

б) у послідовності технологічного процесу (від заготівельних до випускних підрозділів);

в) у порядку, зворотному технологічному процесу (від випускних до заготівельних підрозділів);

г) незалежно від планів виробництва інших підрозділів.

8. У підрозділах з тривалим виробничим циклом виготовлення продукції встановлюються завдання з:

а) випуску виробів;

б) запуску виробів;

в) випуску і запуску виробів;

г) випуску, запуску і реалізації виробів.

9. Оптимальною є така партія (кількість) запуску предметів обробки у виробництво, яка забезпечує:

а) мінімальні експлуатаційні витрати і втрати від відволікання коштів у незавершене виробництво;

б) мінімальний виробничий цикл;

в) максимальне завантаження устаткування;

г) належну комплектність виробництва.

10. Власне виробництво складових готової продукції (заготовок, деталей, вузлів, приладів і т. ін.) за інших рівних умов є доцільним:

а) тоді, коли воно потребує більших витрат, ніж купівля їх в інших підприємств;

б) тоді, коли воно потребує менших витрат, ніж купівля їх в інших підприємств;

в) тоді, коли у підприємства є для цього можливість;

г) у будь-якому випадку.

3. Вирішіть задачу:

Цех виготовляє два види виробів: А – 3100 одиниць на рік, Б – 5900 одиниць на рік, за які встановлені відповідні відрядні розцінки за один виріб А - 180 грн., Б - 225 грн. Собівартість виробів становить А – 622 грн., Б - 987 грн. За планом загальновиробничі витрати цеху складають 25 % від виробничої собівартості продукції.

Необхідно: визначити розмір загальновиробничих витрат на кожний з виробів підрозділу.

Розробник _____ к.е.н., доцент Сімкова Т.О.

(науковий ступінь, вченезвання, П.І.Б. викладача)

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ Ареш'єва О.В.
(підпис) (ПІБ)
« _____ » _____ 20__ р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНА РОБОТА
з дисципліни «Економічне управління підприємством»

Варіант №9

1. Оберіть правильну відповідь:

1. Виробнича програма підрозділів підприємства обґрунтовується:
  - а) виробничою потужністю;
  - б) трудовими ресурсами;
  - в) матеріальними ресурсами;
  - г) усі попередні відповіді правильні.
2. Виробнича потужність підприємства визначається за:
  - а) потужністю провідних дільниць;
  - б) потужністю провідних цехів;
  - в) потужністю провідного обладнання;
  - г) ефективним фондом часу роботи обладнання.
3. Механізм бюджетного управління – це:
  - а) система управління підприємством по центрах фінансової відповідальності;
  - б) система оцінки фінансової діяльності підприємства;
  - в) система економічного аналізу діяльності підприємства;
  - г) система управління фінансовою стійкістю підприємства.
4. Класифікація центрів фінансової відповідальності згідно обсягу повноважень:
  - а) основні та допоміжні;
  - б) центри доходів та витрат, прибутку, інвестицій;
  - в) відділи, служби управління;
  - г) лабораторії, склади.
5. Бюджетна система підприємства - це:
  - а) те саме, що і технологія бюджетування;
  - б) процес аналізу бюджетів на підприємстві;
  - в) процес формування бюджетної структури управління організацією;
  - г) сукупність взаємопов'язаних та взаємодіючих елементів, задіяних у процесі формування та реалізації бюджетів.
6. Що є бюджет продаж?
  - а) операційний бюджет, що містить інформацію про запланований обсяг продажів, ціну і очікуваний дохід від реалізації кожного виду продукції;
  - б) виробнича програма підприємства, яка визначає заплановані номенклатуру і обсяг виробництва продукції у бюджетному періоді в натуральних та вартісних показниках;
  - в) визначає кількість матеріалів, необхідних для виробництва запланованого обсягу продукції і кількість матеріалів, які необхідно закупити протягом запланованого періоду;
  - г) відображає обсяг усіх витрат, пов'язаних з реалізацією продукції, забезпеченням необхідних умов збуту продукції.

7. Що є бюджет руху грошових коштів?

а) плановий документ, що відображає очікувані платежі та надходження грошових коштів за бюджетний період.

б) це документ, який містить прогнозу інформацію щодо формування фінансових результатів діяльності підприємства в майбутньому на основі даних про доходи і витрати.

в) проформа фінансової звітності, що містить інформацію про майбутній фінансовий стан підприємства та відображає структуру активів і пасивів організації.

г) операційний бюджет, що містить інформацію про запланований обсяг продажів, ціну і очікуваний дохід від реалізації кожного виду продукції.

8. Виділені в відокремлені бізнес-одиниці виробничі підрозділи, як правило:

а) центр доходів;

б) центр інвестицій;

в) центр витрат;

г) центр прибутку.

9. Техніка аналізу ризику, яка визначає рівень безпеки результатів діяльності, тобто такого розміру випуску (продажу), за яким відшкодовуються всі витрати на виготовлення й реалізацію продукції – це:

а) складання плану виробництва та реалізації продукції;

б) метод екстраполяції;

в) аналіз чутливості;

г) розрахунок виробничої програми;

д) розрахунок показника критичного (беззбиткового) обсягу випуску (продаж) продукції.

10. Зі збільшенням змінних витрат при інших рівних умовах точка беззбитковості:

а) залишається без змін;

б) збільшується;

в) знижується;

г) ці показники ніяк не пов'язані між собою.

2. Вирішіть задачу:

Швейна фабрика виготовляє текстиль для пошиття комплектів постільної білизни. За місяць передбачається виготовити і передати швейному цеху 340 комплектів текстилю; трудомісткість одного комплекту 23 нормо-год. Трудомісткість незавершеного виробництва відповідно на початок і кінець планового періоду становитиме 710 і 748 нормо-год.

Необхідно:

1) визначити обсяг кінцевої продукції цеху в нормо-годинах;

2) обчислити загальну умовну кількість виготовлених комплектів і валову продукцію цеху в нормо-годинах.

Розробник _____ к.е.н., доцент Сімкова Т.О.

(науковий ступінь, вченезвання, П.І.Б. викладача)

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри _____ Ареш'єва О.В.
(підпис) (ПІБ)
« _____ » _____ 20__ р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНА РОБОТА
з дисципліни «Економічне управління підприємством»

Варіант №10

1. Оберіть правильну відповідь:

1. Система раннього попередження і реагування це:
  - а) система науково обґрунтованих припущень про можливі напрямки майбутнього розвитку і стан фінансової системи, окремих її сфер і ланок;
  - б) процес визначення майбутніх дій з формування та використання фінансових ресурсів;
  - в) інформаційна система, яка сигналізує керівництву про потенційні ризики та шанси, які можуть насуватися на підприємство як з боку зовнішнього, так і внутрішнього середовища;
  - г) сукупність аналітичних процедур з використанням кількісних методів аналізу фінансово-господарської діяльності та економічного аналізу.
2. Який тип політики фінансування оборотних активів передбачає, що за рахунок власного та довгострокового позиченого капіталів повинна фінансуватися постійна частина оборотних активів?
  - а) жорсткий;
  - б) помірний;
  - в) агресивний;
  - г) консервативний.
3. У якому випадку коефіцієнт чистих оборотних активів буде мінімальним?
  - а) у випадку ведення підприємством консервативної політики;
  - б) у випадку ведення підприємством агресивної політики;
  - в) у випадку ведення підприємством помірної політики;
  - г) у випадку ведення підприємством жорсткої політики.
4. Згідно з моделлю оцінки доходності активів (САРМ)...
  - а) ринкова ціна окремих акцій залежить від їх розрахункового (балансового) курсу;
  - б) ціна активів залежить від структури джерел їх придбання;
  - в) розмір премії за ризик вкладень в окремі активи дорівнює різниці між очікуваною нормою прибутковості фінансових інструментів та безризиковою процентною ставкою;
  - г) кошти слід вкладати в ті інвестиції, очікувана рентабельність яких є вищою, ніж рівноважна рентабельність, розрахована за САРМ.
5. Відповідно до концепції про іррелевантність дивідендної політики...
  - а) найраціональнішою є фінансова політика, в рамках якої відбувається відмова від виплати дивідендів;
  - б) факт виплати дивідендів впливає на вартість корпоративних прав;
  - в) між сумою сплачених дивідендів та ринковою ціною акцій підприємства не існує зв'язку;
  - г) рішення у сфері виплати дивідендів слід приймати, враховуючи критерій мінімізації податків.
6. Які з наведених тез характеризують теорію оптимізації портфеля інвестицій (за Г. Марковицем)?
  - а) систематичний ризик може бути мінімізований через диверсифікації інвестиційного портфеля;

- б) вкладення заданого обсягу інвестиційного капіталу в один об'єкт інвестицій є ризикованішим, ніж інвестування цієї ж суми в різні об'єкти;
- в) зменшення несистематичного ризику портфеля інвестицій досягається за рахунок його диверсифікації;
- г) рівень заборгованості підприємства впливає на ціну залучення фінансових ресурсів.

7. Вкажіть, яка з концепцій (теорій) підприємства є базовою і загально визнаною у світовій економічній науці:

- а) підприємство як цілісний об'єкт, який залучає вихідні ресурси у виробництво та перетворює їх у продукцію (неокласична теорія);
- б) підприємство як організація, що створена людьми для ефективнішого використання обмежених ресурсів (інституціональна теорія);
- в) підприємство як один із об'єктів системи, яку можна порівняти з біологічною популяцією (еволюційна теорія);
- г) підприємство як сфера реалізації підприємницької ініціативи та наявних у підприємця або доступних для залучення ресурсів (підприємницька модель).

8. Вкажіть, які з ознак характеризують сучасне підприємство як складну відкриту виробничо-господарську і соціальну систему:

- а) складається із взаємозалежних частин (виробництв, цехів, дільниць, служб тощо), діяльність яких впливає на кінцевий результат виробництва;
- б) взаємодіє із зовнішнім середовищем і має властивості, що притаманні складним відкритим цілеспрямованим системам;
- в) здійснює діяльність, спрямовану на задоволення потреб суспільства;
- г) усі попередні відповіді правильні.

9. Аналіз системи “витрати – випуск – прибуток” дозволяє:

- а) оцінити вплив величини і структури витрат, обсягу виробництва продукції на прибуток;
- б) аналізувати залежність прибутку від рівня цін і структури виробництва;
- в) обґрунтовувати маркетингову стратегію підприємства;
- г) усі попередні відповіді правильні.

10. Підприємство обере ту величину обсягу виробництва, коли різниця між виручкою (доходом) від продажу продукції і загальними (сукупними) витратами буде:

- а) оптимальною;
- б) мінімальною;
- в) максимальною;
- г) різниці не буде.

2. Вирішіть задачу:

У поточному періоді підприємство виготовило і реалізувало продукції на суму 520 тис. грн. за змінних витрат у розмірі 315 тис. грн. У наступному періоді передбачається збільшити обсяг виробництва і реалізації продукції на 160 тис. грн.

Необхідно: визначити приріст прибутку підприємства у наступному періоді.

Розробник _____ к.е.н., доцент Сімкова Т.О.

(науковий ступінь, вченезвання, П.І.Б. викладача)